

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Az első szó.

Imádság volt az első szó!
melyre anyám megtanított.
És ez a szó engem eddig
minden búmban felvidített.

mert, mikor az ima szárnyán
Isten elé odaszálltam,
Nála erőt, új életet,
békességem megtaláltam.

Amikor az élet terhe
vállaimra nehezedett,
fáradt ajkam átok helyett
alázatos imát kezdett.

Amikor az élet-úton
egymagamban vándoroltam,
hogy ne legyek elhagyatott,
buzgó szívvel imádkoztam.

Amikor a kín, szenvedés,
gyöngye testem meggyötörte,
bízó lelkem reménységét
össze semmi sosem törte,

Mikor a bűn szennyes árja
reám tört, hogy elveszítsen,
irgalommal hozzám hajolt
és felemelt az Úr Isten!

Megköszönöm az első szót,
Édesanyám, drága lelkem!
— mert a szóban boldogságot,
annyi minden szépet nyertem!...

Zombory Sándor.

VII. ÉVFOLYAM
19. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1939. OKTÓBER
1.

Névnepokról.

Ne felejtsetek el kis cimborák ezekre a napokra szép köszöntő verseket tanulni.

Október hó folyamán előforduló névnapok.

Okt. 7. Amália, 8. Etelka, 9. Dénes, 10. Gedeon, 11. Brigitta, 12. Miksa, 13. Kálmán, 14. Helén, 15. Teréz, 17. Szent Margit, Hedvig, 18. Lukács, 20. Irén, 21. Orsolya, 22. Kordula, Előd, 23. Ignác, Gyöngyike, 25. Blanka.

Köszöntő vers.

Apák név- vagy születésnapjára.

*Tele szívvel, tele kézzel
jövök hozzád Édesapám:
Szívem szeretettel teli,
s a kertemben nem hagytam ám
egy virágot, egy szál bimbót,
mind letéptem neked Drága!
Mosolyogj rám egy pirinkót!
Bizony arcod gyakran komor,
s mindig redős a homlokod.
Hadd, üzzem el bár egy percre
róla a sok gyötrő gondot.
Egész élted kemény robot,
hisz Te szerzed kenyerünket;
Te ruházol, Te neveltetsz
művelt emberré bennünket.
Te állod a vést, a vihart,
ha összegyűl fejünk felett,
s nem engeded hozzánk jutni
csak a fényt, a nap-meleget.
Mint repkény az erős tölgyre,
úgy fonódunk életedre,
s Te véreddel táplálsz minket,
mint repkényt a tölgyfa nedve.
Áldjon s éltesen az Isten!
Ezt kívánja kis családod.
Munkád után lelj körünkben
felüdülést, boldogságot!*

Landtné Ady Mariska.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Kis kertészeink figyelmét felhívjuk ismételtelen az őszi maggyűjtésre. Most még lehet gyűjteni portulácska, kassai rózsa, sárgaszegély, viola, oroszlánszáj, kékbojt, őszi rózsa, pillangó virág, cinia magvakat. De bizony felkopik annak az álla, aki nem szedett nefelejts, rezeda, árvácska magokat, meg százszorszép magot. Ezek most már mind elnyitak.

A nyár elején többen kaptak tőlünk penyigei szilvamagot. Ezt most október hó folyamán el kell vetni. A penyigei szilva szatmárvidéki, kellemes ízű, koránérő szilva-

fajta, nem kell oltani, s hamar terem. Az ügyes cimborá, ha két-három fát nevel belőle, 5 év után már gazdálkodhat a fák termésével.

Hogy írjuk?

Ajánljuk figyelmetekbe kis cimborák a nyelv-művelő rovatot. Nagy szégyen minden gyermekre, ha anyanyelve szavait, szókincsét nem ismeri. A szóképző rejtvényeknél is azok tudják a legtöbb szót képezni, akik a „Hogy írjuk“ rovatot mindig figyelmesen olvassák. Folytatjuk az „f“ betűs szavakat: feled, feledtem, feledd! (parancsoló módban), felejt, felejtsetd, vagy felejtsetd (ez is helyes, csak nehéz kimondani), felelős, felerész, felesleg, vagy fölösleg, felelt, vagy fölött, felföld, mint meghatározása egy vidéknek, kis betűvel irandó, de, ha az egy vidéknek a tulajdonneve, akkor már nagy betűvel írjuk, félkegyelmű, féllábú, feljebb, vagy fellebb, ez is helyes, de így is jó: följebb, vagy föllebb, fellebbez, vagy föllebbez, fellebb, ritkán használt szó: fölleg, felől, félre — igekötő —, amit az igével egybe írunk: félrebeszél, félrelép, félrenéz stb., felség, fölség, de, ha kérvényben írjuk, nagy betűvel írjuk: Felséged, vagy Felség, Öfelsége, ha pl. a királyról beszélünk, felső, felsőház, felsőváros, felsőbb, felsőbbség, félszer, így is jó: fészter, felszín, felszínes.

TOBORZÓ.

Lám, az életrevaló és hűséges kis cimborák mindig tudnak toborozni. Szabadi Babuka és Öcsike eddig is nagy buzgalommal toboroztak s most ismét sikerült nekik egy új kis olvasót megnyerni és pedig: Kazatsay Ödönkét, aki még csak 5 éves, Radnóton lakik.

Szabó Klári Arad is toborzott, még pedig Dévai Babát Arad, úgyszintén Aron Baba Marosludas, aki egyszerre két kis cimborát toborzott be és pedig: Pollák Klárit és Lidét Marosludas és Kertész Juditot Marosludas.

Köszönetünket fejezzük ki Nemes Nagy Márta munkatársunknak is, aki Darú Bucit Brassó toborozta be az új cimborák közé.

E helyen kérjük úgy a többi munkatársainkat, mint Péter Ferenc Csikszereda, Csavar Endre Sepsiszentgyörgy, Kovács J. István Déva, Kazimires György Vajdahunyad és Szabó István Petroszényban levő megbizottainkat, hogy az őszi toborzót minden rendelkezésre álló eszközzel indítsák be ők is.

Találós kérdés.

Fán víz, vizen kő, kövön vas, vason hús.
Mi az?

(Köszönetük.)

A vén tölgyfa.

Irta: Teleky Dezső.

A hegy alján szép, kies völgy,
Cserjés között vén, öreg tölgy.
Törzsét sok vész ostromolta,
Mégis friss volt ága, lombja.
Bár szú, darázs róttá, rágtá,
Büszke maradt koronája.
A nagy idő meg nem törte,
Nem tiporta le a földre...
Dacolt a tölgy végzetével,
S gazdag, lombos üstökével
Boldog-vigan bölíntgatott,
Ha rá madár fészket rakott.
S örült, hogyha fáradt lelkek
Arnyékában megpihentek...

Am egyszercsak jött az óra,
El kell válni búcsúszóra...
Melléje a fejszés állott,
Vén törzsébe mélyen vágott.
Testét összehasogatta,
Még egy ág sem maradt rajta.
Megsíratta száz cinege
S pintyőkéknek gyászéneke...
A vándor is búsuult érte,
Amint a fa csonkját nézte.
De a gyökér vigasz-szóval
A föld alól im megszólal:
— Jó lelkek, ne sirassatok,
Mert én most is boldog vagyok.

Tudom, haszna lesz tüzemnek!
Majd a fázók melegednek.
Dermedt szívek feléledve,
Gondolnak majd emlékemre,
S belátják, hogy éltem fája
Nem élt, s nem halt meg — hiába! —

Köszönetnyilvánítás.

Most, hogy a szerkesztőségben ismét elfoglaltam a munkahelyemet, első kötelességemnek tartom megemlékezni azokról a kedves, baráti összeköttetésekről, amelyek nagy mértékben munkálták és segítették elő nyári nagy toborzó útunk sikerét és eredményét.

Soha el nem múló hálával, s köszönettel gondolok férjemmel együtt azokra, akik szeretettel fogadtak bennünket családi körükbe, s akik segítségünkre voltak a toborzó nehéz munkájában. Együttesen és külön is hálás emlékezéssel gondolunk rájuk.

Igy: Novák Bélánéra, Gyergyószentmiklós, ifj. Novák Bélára, aki olyan lelkes buzgalommal toborzott s biztonnyal toboroz ezután is. Darvas Istvánnéra, kedves munkatársunkra, Csíkszeredában. A Nemes Nagy családra, Bisztricsányi Ernőnére, a melegszívű Bella nénire, Balla Ilona és Fábián Ervinné úrhölgyekre Brassóban, dr. Papp Béla orvosra, Szabady Lajosra Bukarest,

tiszt. Bikfalvi Albert plébánosra Alvinc, a Mohalyi családra Piskin, nagytiszt. Fazekas Sándor református lelkészre és családjára Déva, főtit. Páter Kristó Xavér Ferenc házfőnökre Szászváros, ntiszt. Spörl Rudolf ref. lelkészre és családjára Vajdahunyd, ntiszt. Csulak Ferenc ref. lelkészre és családjára Hátszeg, ntiszt. Nagy Gyula ref. lelkészre és családjára Petrozsény, ntiszt. Biró László evang. esperesre és családjára Hosszúfalu, Kanabé Gyárfás igazgatóra Csernátfalu, aki a toborzás munkájában volt nagy segítségünkre. Idegenül mentünk a legtöbb helyre, s mint jóbarátok vettünk búcsút. Reméljük, hogy ezek a baráti szálak, úgy, mint az 1936. évi nagy körút baráti kapcsolatai, megmaradnak, sőt az idők folyamán erősödnek majd.

A jó Isten gyermekeikben, vagy legkedvesebb hozzátartozóikban áldja meg azokat, akik ezért a kis magyar gyermekujáságért tettek és áldoztak és gondját magukévá tették.

Telekyné Ferenczy L. Marcella szerkesztő.

Az internátus kísértete.

(Diáktörténet a nagyobbaknak.)

— Mondom, hogy kísértet volt. A tulajdon két szememmel láttam, — bizonygatta Réti Pali.

— Ugyan, hogy beszélhetsz ilyen butaságot, már annyit igazán tudhatnál, hogy kísértetek nincsenek, — jelentette ki fölényesen Vámos Feri.

— Nincsenek? Akkor légy szíves, magyarázd meg, hogy ki volt az a fehér alak, akit én az éjjel láttam. Józsi egy-két nappal előttem látta, amint éppen a Fekete András ládájában kutatózott. S másnap, úgy-e, hogy hiányzott az András süteménye, amit hazulról küldtek neki? Ellopta a kísértet!

— Csacsi vagy, Pali, ebből is láthatod, hogy valami csalás van a dologban. Majd én leleplezem a fickót, bizd csak rám. Te csak figyeld, hogy melyik fiú kap csomagot és jelentsd nekem.

Másnap délután már szólt is Pali, hogy Balázs Zolti csomagot kapott.

Az újdonsült detektívönök nagyon megégedettnek látszott.

— Nagyszerű! Zolti éppen melletted alszik. Ahogy a fiúk elcsendesednek, ott leszek nálad, a többit aztán majd meglátjuk.

Meglehetősen későre járt már az idő, amikor végre hangos, egyenletes lélegzések bizonyították, hogy a nagy háló kis lakói Álomországban járnak. Vámos Feri óvatosan kimászott ágyából és Palihoz osont. Egy pillanattal később már a takaró alatt volt és halkán suttogta:

— Nemsokára jönnie kell a kísértetnek, most figyeljük a Zolti ládáját.

Feri még a lélegzetét is visszafojtotta. A hold bevilágította a hálóba, a keskeny ezüst csík sejtelmes félhomályba burkolta a szobát. A két fiú mereven bámult a ládára. Hirtelen egy fehér alak vált ki a sötétből. Feri megremegett. (Úgy látszik, tévedett, ez mégis csak kísértet.)

A kísértet kinyitotta Zolti ládáját, és amint föléje hajolt, a holdfény végigömlött alakján. A következő pillanatban Feri kiugrott az ágyból és lerántotta róla a lepedőt.

— Kerekes Jancsi!

— A nagybelü Kerekes! — tódította Pali.

— Mi az? Mi történt? — hallatszott minden ágy felől.

— Kisértetet fogtunk, — káltotta Pali.

Erre aztán mind kiugrottak az ágyból és közrefogták Jancsit, aki szégyenkezve, zavartan vallott:

— Tudjátok, hogy mindig sokat ettem. Nem tehetek róla, nagyon szeretem a tésztát. Egyszer eszembe jutott, hogy mint kísértet

dézsmaolom meg a csomagokat. Megpróbáltam és sikerült. Ha valaki meglátott, megijedt és viláért se mert volna megszólítani.

— Azt hitted, hogy mindenki olyan buta és megijed egy fehér lepedőtől, amit a válladra dobsz? — vélekedett Pali.

— Jön Bodnár tanár úr! — kiáltotta Fekete András.

Pillanat alatt mindenki az ágyban volt.

— Különös, — állott meg az ajtóban Bodnár tanár úr, — mintha hangokat hallottam volna. Úgy látszik, tévedtem. — Körülnézett, de egyetlen hangot se hallott. A nagy hálóban „kisérteties“ csend volt.

Kerekest meghatotta, hogy társai annak dacára, hogy megérdemelte volna, nem adták fel a tanárnak. Bármilyen éhes is volt, bárhogy kívánta a más tésztáját, ennivalóját, nem nyult többet senki csomagjához.

Markovits Edith.

Jucika.

A kis Juci olyan büszke,
Mint egy kényes páva.
Hogyne, mikor csipkekendő
Libeg a nyakába.

Fejecskéjét billegtet
Jobbra-balra szépen,
A hátát is kipeckeli
Puha puffos széken.

Térdig érő szoknyácskáját
Még kurtábbra fogja,
A kis cica a sarokban
Le is mosolyogja.

De ő ezzel nem törődik,
Olyan büszke rája,
Hogy egy régi csipkekendő
Libeg a nyakába.

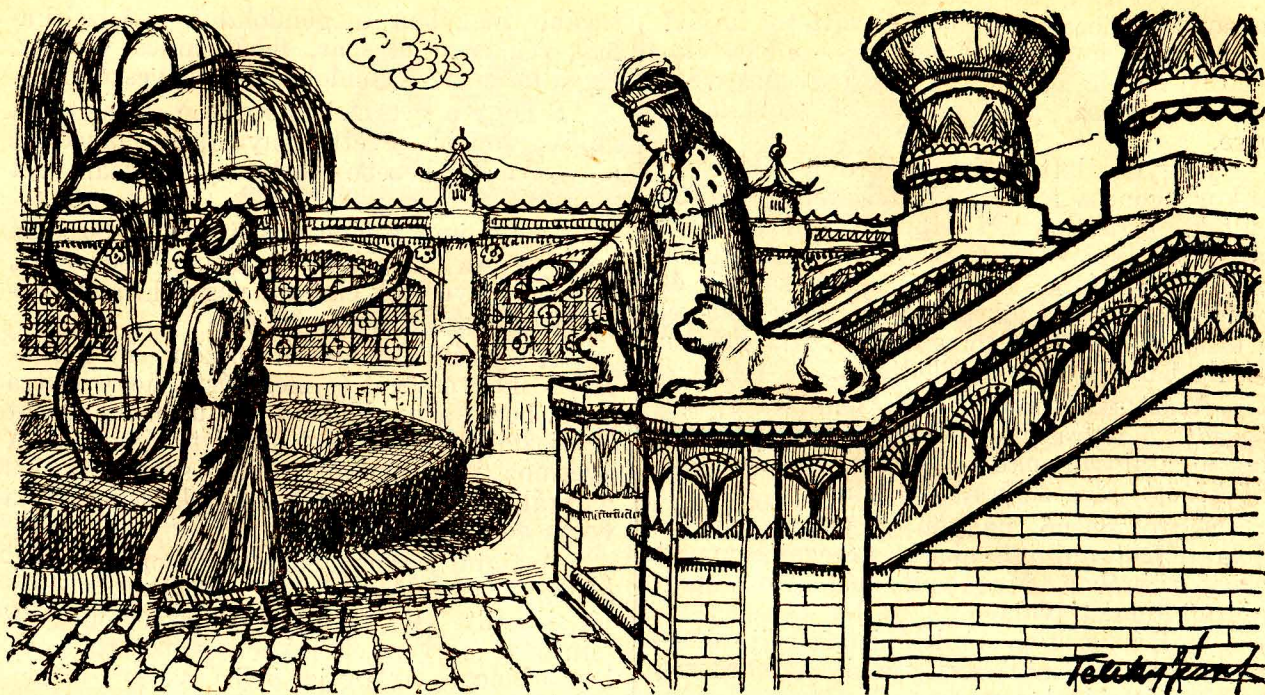
Kirjárné Kovács Emma.

Kis Marika.

Kis Marika Lili babát
úgy szereti, kényezteti,
minden reggel megmosdatja
s szép új ruhát ad fel neki.

Kis bölcsőbe lefekteti,
csókolgatja, elaltatja,
úgy tesz, ahogy vele is tett
a drága jó Édesanyja.

Scharlné M. Erzsébet.

Adzsitkumár.

Bengál mese nyomán átdolgozta:
Telekyné F. László Marcella.

(Folytatás)

Többet ésszel, mint erővel!

— No, ha ti, férfiak nem tudtok semmi okosat sem kitalálni, majd kitalálok én valamit — gondolta Adzsitkumár szép, fiatal felesége.

Tudta, hogy a nők szívesen szépítik magukat. A csúnya, hogy szép legyen, a szép pedig, hogy még szebb legyen. Erre építette tervét. De férjét, Adzsitkumárt nem avatta be a tervébe egyelőre.

Egy napon, mikor Adzsitkumár ismét halottraváltan feküdt diszes fekhelyén, felesége bement a városba s a férjétől kapott egyik ékszerdarabját eladta s azon ruhákat és szerszámokat, tárgyakat vásárolt, amelyek a hajbodorításhoz és testápoláshoz szükségesek. Aztán egy másik alkalommal szépen, csinosan felöltözött, megfogta kislánya kezét és a királyi palota felé vették útjukat.

A palotaőr a bejáratnál megkérdezte tőle, hogy mit akar? Kihez akar menni?

Azt felelte, a királynéhoz megy, a hajját díszíteni. Az őr erre beengedte a kislánnyal együtt.

Szuorani királyné kinn sétálgatott az udvaron. Egyedül volt, nem kísérte senki. Köntöse még mindig a gyász színét viselte. A királyné arcán látszott a nagy bánat nyoma. Telhettek gyorsan, egymásután az évek, gyermekét nem tudta elfelejteni.

A fiatal nő nagy tisztelettel közeledett feléje s mély meghajlással üdvözölte.

— Felséges királyasszony! Szegény fodrásznő vagyok. Haját, ruhát díszíteni járok. Érték a testápoláshoz is. Nem volna-e szükség hajdíszítésre?

A királyné arcán szomorú mosoly suhant végig.

— Jó asszony, még nagyon fiatalnak látszol. Nem igen tudhatod, hogy vannak nagy bánatok, melyek mélyen berágják magukat a szívbe, olyan mélyen, hogy a szem nem is látja meg tőlük a vidámságot. Az én bánatom olyan mély, hogy cicomával, arany, gyémánt díszsel nem is kívánom magam ékesíteni többé.

Amíg ezeket mondotta, szeme a gyermekre tévedt.

— Milyen szép gyermeked van! — mondta az asszonynak. — Ha nem tudnám, hogy alantas, szegény pórasszony vagy, s bizonyára férjed is valami hasonló szegény ördög, azt mondanám, hogy ennek a gyermeknek rég elhunyt fiamra emlékeztető nemes vonásai vannak.

A meghalt kedves gyermekre való visszaemlékezés könnyeket csalt a királyné szemébe.

— Oh, fodrásznő, hozd el máskor is fiacskádat. Hadd lássam olykor-olykor. —

A fodrásznő aztán Duorani ablakához ment. A másik királyasszony bezzeg vidám és jókedvű volt. A fodrásznő mély alázattal kérdezte meg az ablakon kihajoló király-

asszonytól, nem óhajtaná-e ékesíttetni haját?
— Oh, hogyne! Azonnal! — válaszolta.
— Jöjj be, ha ügyes leszel és kedvemre végzed munkádat, nem marad el szolgálatod bére.

Hogyne lett volna jókedvű Duorani, mikor gonosz tervei a legteljesebben sikerültek. Adzsitkumárt elpusztította az élők közül s a király szíve is azóta ismét feléje hajlik. A másik királyné mind csak sír és búsul, de ő annál jókedvűbb, táncol és énekel a király előtt. Úgy magyarázta ezt, hogy a király bánatát akarja feledtetni.

Azért akart most is szép lenni s szívesen fogadta a fodrásznőt. Estére vendégek voltak hivatalosak nála s Duorani minden szép nő között a legszebb akart lenni.

A fodrásznő nagyon ügyesen végezte dolgát. Duorani tetszelegve nézegette magát ezüst tükrében. Meg volt elégedve a fodrásznő munkájával.

— Három nap múlva ismét jöjj el! — parancsolta a fiatal asszonynak. A fodrásznő meghajolt alázatosan.

— Parancsodra, királynóm!

Aztán gyermekével együtt eltávozott. Amíg azonban a királynő haját díszítette, alaposan megfigyelte a Duorani nyakán levő láncot. Egyszerű, de mégis csodaszép, finomművű munka volt.

— És ettől függ az én férjem élete — gondolta el. — De megszerzem, ha kell, az életem árán is!

Az éj folyamán azonban semmit sem árult el férjének abból, hol, merre járt, kikkel beszélt?

Harc Adzsitkumár életéért.

A következő alkalomra épp úgy öltözött fel, mint előző esetben. Elindulás előtt kicsi fiát kitanította, hogy, amikor ott lesznek a királynénél, kérje el a láncot játszani. Ha nem adja, sírjon érte.

Pontosan a beígért időben érkezett a királyasszonyhoz s azonnal hozzá is fogott a királynő hajfűrtjeinek a rendezéséhez.

A gyermek egyszerre nyugoszkodni kezdett:

— Oh mama, kérd el nekem azt a láncot! Azzal a láncsal akarok játszani!

— Hogy gondolsz olyat? — tett úgy, mintha haragosan nézne a kis fiúra. Úgy tessék-lássék, még rá is ütött. Az rákezdettsirni.

— De én akarom azt a láncot! Nekem még nem volt olyan játékom!

Duorani megsajnálta a gyermeket.

— Ne bántsd, jó asszony azt a gyermeket, hiszen még nem tudja mit kér, hogy annak milyen értéke van. Különben is — fűzte

tovább magában a gondolatot — Adzsitkumár rég nem él már, tehát nincs veszély. Egyáltalán nem gondolok semmi veszélyre.

S hogy a gyermek ne sírjon és az anya ne üsse tovább, levette a nyakáról a láncot és a gyermek kezébe tette s tréfásan azt mondta:

— No, ime a lánc, most már játszatsz vele! — Az anyjának azonban odasugta, hogyha a gyermek elaludt, vegye ki a kis kezéből és hozza vissza.

A borbélynő hálásan köszönte meg a királynő kegyességét és megígérte, hogy vissza fogja hozni a nyakláncot. Miután munkáját befejezte, gyermekével együtt távozott. A gyermek még azután is úgy szorította kis markában a láncot, mintha oda sem akarta volna adni senkinek.

A fiatal asszony boldogan szorította magához a gyermeket, hogy eddig terve ilyen jól sikerült. Alig várta, hogy hazaérjenek. S minthogy a gyermek akkor is szorította kezében a láncot, az anyja ölébe vette s otthon halott férje fekhelyéig emelte a gyermeket.

— Most szépen tedd oda a láncot apuka nyakába — mondta a gyermeknek. Az kicsi kezét szétnyitotta és a láncot engedelmesen édesapja nyakába akasztotta. Adzsitkumár azonnal életrekelt. Oh, micsoda boldog, nagy öröm volt ez a perc! Kiugrott sírhelyéből és a gyermeket kikapta felesége kezéből s össze-vissza esőkolta.

Estére megérkezett a királyfi legjobb barátja is. Örömmel hallotta a történeteket.

— Am most már haza kell jönnöd, Adzsit. — mondta a királyfiúnak. — Épp ideje. A király már öreg s a királyné is a sír szélén áll a bánat miatt.

Most már Adzsitkumár is úgy találta, hogy itt az ideje kilépni az emberek társalmába.

Pár nap múlva gazdagon díszített száz elefánt jelent meg a ligetben s ezer ló, amelyen gyönyörű öltözetű vitézek ültek.

Igy szeret...

<i>Milyen szép a Szeretet;</i>	<i>Olyan édes,</i>
<i>Mint a virág,</i>	<i>Mint a méz.</i>
<i>Úgy nevet.</i>	<i>Mint az Isten,</i>
	<i>Halni kész...</i>

*Érted adja
Önmagát.
Igy szeret, lám —
Jó anyád!...*

Földes Zoltán.

Az örökkéfaró kenyér.

Irta: Vadnay Dezső.

Volt egyszer egy szegény házaspár s annak annyi gyermeke, hogy még a nevüket is gyakran összetévesztették. Bizony szűkön telt nekik ennivalóra, több nap éheztek, mint jóllaktak. Annyi volt az éhes száj, hogy, ha megkezdtek reggel egy kenyeret, estére már alig maradt belőle valami.

Volt is mit hallgatnia a szegény házaspárnak egész nap! Már korán reggel rákezdtek a gyermekek a sírásra s csak késő este hallgattak el. Egész nap sírtak a kenyérért:

— Éhes vagyok! Kenyeret kérek! Éhes vagyok, kenyeret kérek!

Hát hiszen adott is a szegény asszony szó nélkül, amíg volt. Nem kellett kétszer se kérni. Hanem egyszer elfogyott az utolsó véka liszt is. A sok apró gyerek hiába kért enni, nem volt miből adni. A szegény embernek is fájt a feje az éhes gyermekekért, de mit se tehetett értük. El nem tudta gondolni, hogy honnan szerezzen egy kenyérré való lisztet. Végre azzal vigasztalta meg őket:

— Ma még legyetek türelemmel, holnap korán reggel kimegyek a mezőre és learatom a kis búzáinkat. Estére süt belőle édesanyátok új kenyeret.

A gyermekek nagynehezen megnyugodtak az édesapjuk ígéréteben. Lassan elcsenderedtek s boldog mosolyra gömbölyödött a kis sovány arcuk álmukban, az új kenyér örömére. Majd holnap!

Másnap reggel csakugyan kaszát vett a szegény ember görnyedt vállára s kisetett a mezőre aratni. Szomorúan ment a munka. Hogyne, mikor alig volt a kalászfekében búzaszem, a legtöbb csak üresen borult a földre. Több volt a szalma, mint a kenyérmag. Pedig nem volt nagy a földje sem, alig csak pár vékányi, s ha jó termése lett volna, akkor is csak szűkösen jöttek volna ki vele a jövő aratásig. Így pár hónapra is kevésnek mutatkozott.

A szegény ember hamar kész volt az aratással, nem sok dolga volt vele. Megtakarította a kaszát, leült a föld szélére s nagy búsan két tenyerébe fektette a fejét, úgy szo-

morkodott. Se látott, se hallott. Arra gondolt, hogy mi lesz velük a télen.

Ahogy így szomorkodik, búsong magában, egyszer csak valami fücsa hang üti meg a fülét. Odanéz, mi lehet az, hát bizony maga sem akart hinni a szemének, olyan különös dolgot látott. Tündérek ugrándoztak, szaladgáltak körülötte, az egyik sírt, a másik nevetett. A szegény ember azt se tudta, hogy mi bajuk lehet. De megtudta mindjárt, mert az egyik kis tündér, hozzáfordulva, így szólt:

Kis cipellóm, piros ruhám
Elvesztettem. Láttad talán?

A másik tündér, amelyiknek kis piros kalap is volt a fején, hozzátette:

Itt játszottunk künn a réten,
Gyönyörködtünk a napfényben.

A többi tündér bizonygatta:

Úgy van bizony, ahogy mondja,
Ezt ám senki meg nem oldja!

De a szegény ember megoldotta. Mert látott ő kaszálás közben apró kis ruhadarabokat, picike cipellőt is, meg kis csinos piros kalapot a búzaföldön, de nem sokat hederített rá. Azt gondolta, hogy az valami játékszer, hát majd jó lesz az ő kis lányának. Mindjárt meg is vigasztalta a kis tündéreket:

Ne sírjatok, búsuljatok,
Én majd mindent visszaadok!

Azzal felemelte a földre terített subáját:

Itt a cipő, szép kis ruha,
Selymes kalap, finom, puha...

Hát tényleg, minden ott volt a suba alatt. A kis tündérek kíváncsian dugták össze a fejüket s bezzeg volt öröm, mikor megpillantották az elveszettnek hitt holmikat. Az egyik közülök odalépett a szegény emberhez s azt mondta neki:

Ha már ennyi jóságod van,
Vezess haza minket nyomban!

— Hol laktok? — kérdezte a szegény ember.

Benn az erdő közepében
Kis pataknál lakunk épen.
Patak mellett gyöngyöt szedtünk,
De bizony mi eltévedtünk...

— S nem találtok haza?

Bizony nem mi, nem találunk,
Segíts haza jó barátunk.

— No jó, — mondta a szegény ember, —
hazakisérlek benneteket. Pedig magamnak is
sok dolgom van, várnak reám a gyerekek.
Egész nap nem ettek semmit, éhesek, mint a
farkasok.

Azt feleli erre az egyik kis tündér:

Jó szived van, tudjuk, nagyon,
Lesz ám, meglásd, nagy jutalom!...

A szegény ember kezébe vette a görbe-
botot s elindult a kis tündérek előtt az erdő
felé, azok meg utána. Tudta ő nagyon jól az
utat, ott született, ott is öregedett meg; úgy
ismerte a környék minden zugát, mint a te-
nyerét.

Mikor aztán közel értek az erdőhöz, így
szólt a kis tündérekhez:

— Most már, remélem, nem fogtok el-
tévedni. Itt van a hazátok. Nekem sietnem
kell az enyéimhez, türelmetlenül várnak sze-
génykék.

De a tündérek közrefogták a szegény em-
bert:

Itt ne hagyj az erdő szélén,
Eltévedünk még a végén!...

A szegény ember nem tehetett mást, be-
ment a kis tündérekkel az erdőbe. Annak a
kellős közepében volt egy picike fényes pa-
lota, ott laktak a tündérgyermek szülei.
Bezzeg volt öröm, mikor az elcsatangolt gye-
rekeket megpillantották!

— No te szegény ember, — szólt jósa-
osan a tündérkirály, — megjutalmazlak téged,
amiért hazavezetted ezeket a haszontalan
gyerekeket... Hogy sohse akarnak szót fo-
gadni! Mindig elbarangolnak a birodalmam
határán túl s onnan persze nem találják
haza... Kivánj valamit, rögtön teljesíteni
fogom!

A szegény ember összeráncolta a homlo-
kát, úgy törte a fejét, hogy mit kívánjon.
Szeretett volna ezt is, azt is, de nem tudott
megállapodni semmiben. Végre kibökte:

Földem kicsiny, alig terem,
Sohsem elég a kenyérem.
Sok a gyerek, sok éhes száj,
A legjobban nekem ez fáj...

— Jól van, — mondotta a tündérkirály,
— nem lesz többé kenyérre gondod! Süttetek

én neked a búzából olyan kenyeret, amelyik
sohasem fog elfogyni.

S már is kiadta a parancsot egy öreg
szolgának, hogy szaladjon a szegény ember
földjére, hozzon egy kenyérre való búzát
tüstént.

Még jóformán el sem hangzott a parancs,
már is ott volt a tündérszolga egy kis zsá-
kocska búzával.

— No, — mondotta a tündérkirály, —
örömlétek meg gyorsan, dagasszatok belőle
tésztát s tegyétek a kemencébe, hadd legyen
belőle egy szép ropogós kenyér:

Kacagjon a piros héja,
El ne fogyjon a karéja,
Tartson addig, amíg élnek,
Ne legyen gondja szegénynek!

És csakugyan, alig telt el egy kis idő,
készen volt a kenyér. Ropogósra sült a ke-
mencében. Piros volt a héja, puha a bele,
édes az íze. A szegény ember megköszönte
szépen, beletette a tarisznyájába s nagy há-
lálkodások közt hazament a családjához.

Mondanom se kell, otthon már nehezen
várták a gyermekek. Bezzeg volt aztán öröm,
mikor megpillantották a kenyeret az édes-
apjuk tarisznyájában. A szegény asszony
mindjárt elővett egy nagy kést s minden
gyermeknek adott egy-egy karéjt, úgy, hogy
alig maradt a kenyérből valami. Ezen aztán
el is búsultak nagyon.

De bezzeg nagy volt a csodálkozásuk
másnap reggel, mikor elő akarták venni a
polcra a maradék kenyeret. Nem volt az
megkezdve sehol. Olyan kerek egészben ka-
cagott le a polcra, mint annak előtte a sze-
gény ember tarisznyájában.

S azontúl, valahányszor nappal elosztot-
ták a gyermekek között, másnap reggel min-
dig egészben találták a polcon. Sohasem fo-
gyott el az örökkétartó kenyér.

No, nem is éheztek azontúl még a sze-
gény ember szomszédai sem, mert az Isten ál-
dását szívesen megosztotta az arra szoru-
lókkal.

Mert a szív jósága, mások szeretete: ab-
ból telik a szegények örökös kenyere!

Humor az iskolában.

A pap bácsi kérdezte az első osztályban:

— Sanyika, mondd csak meg nekem, hol
lakott Ádám és Éva, a mi őszüleink?

— Pap bácsi kérem, a... a karalábés
kertben.

Torockói kirándulásunk.

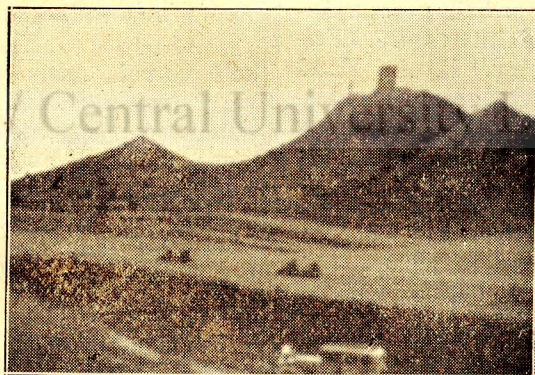
(A nyár élményeiből.)

— Gyönyörű napsütéses vasárnap volt. Teherautóval mentünk 32-en Tordáról. 10 óra körül érkeztünk meg Torockóra, éppen mikor a lányok és asszonyok színpompás viseletükben a templom felé tartottak. Itt a társaságnak egy részével nagynehezen felmáztunk a „Székelyköre“ (1130 m. magas). Nagyon nehéz volt a mászás, sok helyt csak négykézláb tudtunk mászni. Nagysokára felértünk és nem tudtunk betelni a vidék szépségével. A tetőn megpihentünk, azután lefelé, Torockószentgyörgy felé mentünk. Ugyanis a társaság többi tagja Torockószentgyörgyre ment autóval. Nehezen érkeztünk le, közben egy kis baleset is ért, mert lábamat nagyon megütöttem egy kőben. A társaság többi része Torockószentgyörgyön kívül fekvő erdőnél telepedett le és már nagyszerű flekkennel vártak bennünket. Megebédeltünk, egy kicsit pihentünk és akkor felkapaszkodtunk a Torockószentgyörgy várromjaihoz. Gyönyörű!

Egy nagyon szép bástya áll még, de a vár többi része már rom. E várat a Torockói-család építtette 1200—1300 körül. Alig, hogy beértünk, sajnos, már indulnunk kellett. Gyönyörű ez a vidék. Amikor az ember meglátja a tekintélyes „Székelykőt“, eláll a lélekzete. Mikor a nap süt, sugarait szórja a hatalmas kopár sziklára. Tudjátok-e, hogy Torockón kétszer kél fel a nap? Először a „Székelykő“ oldalán jelenik meg s azután a hegyromnál.

Hazafelé jövet megálltunk még Torockón, hogy egy valódi torockói szobát megtekintsünk. Szébbnél-szebb bútorokat, régi himzéseket láttunk. Különösen érdekes volt a himzett párnákkal mennyezetig megrakott ágy. De az időnk letelt. Elbúcsúztunk hát a gyönyörű Torockótól. Vidáman mentünk haza, hálával a jó Isten iránt, aki megengedte, hogy lelket megbűvölő alkotását megismerhettük.

Gr. Bethlen Katinka.

Torockói és torockószentgyörgyi kis cimborák!

Megkaptátok-e az emlékebe küldött kicsi aranyszívecskéket? Ilyet küldünk karácsonyig minden kis cimborának. Jól őrizzétek meg ezeket az aranyszívecskéket gyermekek, mert erről a kis szívről ismernek meg benneteket, hogy új cimborák vagytok. Ilyen emléket ugyanis csak cimborák kaphatnak. Imakönyvben, vagy más zárós helyen tartsátok, mert, aki elveszti, sírhat, több ilyen szívecskét mégsem kap. Ahol többen vannak testvérek, ott a legnagyobb vigyáz az aranyszívre. De időnkint a kisebb testvérek is megnézegethetik. Mikor aztán kinő az Új Cimborából, az utána következő testvéreknek adhatja át örökség végett. Ennek a kis szívnek még felnőtt korotokban is meg kell lenni. Úgy vigyázzatok hát rája!

Nehéz orvosi szolgálat.

Svédország északi részén, a Lapföldön az emberi települések nagyon messze vannak egymástól. Ezért az orvosok repülőgépen teljesítenek szolgálatot. Bebizonyosodott azonban, hogy a repülőgéppel való orvosi segítség nyújtásnál gyakran igen nagy akadályt képez az, hogy a repülőgép nem tud szállani azon a helyen, ahonnan értesítés érkezett, hogy súlyos beteg várja a segítő kezet. Legújában ezért súlyos és gyors segítséget kívánó esetekben az orvosok ejtóernyővel szállnak le a segítséget kérő helyen. A megbeszélés szerint a gépet ilyenkor megfelelő jelekkel, tüzzel, füstöléssel, vagy más módon figyelmeztetik arra, hogy gyors segítségre van szükség és amennyiben a gép nem tudna leszállani, az orvos ejtóernyővel szálljon le.

Feri bácsi.

Andriska és a rádió.

Vidám színdarab iskolás gyermekek számára 1 felvonásban.

Irta: HORVÁTH SAROLTA.

Szereplők: Andriska, 9—10 éves falusi fiú. Sanyi 11 éves, Pali 7 éves iskolás gyerekek, Andris pajtásai. Marika 6 éves, az Andris huga.

I. JELENET.

(Szín: Udvar, a ház előtt pad, mellette kis asztal.)

ANDRIS (az asztal mellett ül, előtte üres dobozok, drótok, melyeknek a vége lefog a földig, üres cipőkrémes dobozok, farudak, nagy összevisszaságban): Igy ni, mindjárt készen van a rádió. Csak még ezeket a derótokat esze bigygyesztem, bele böközöm a katulyába, ezekbű a rudakbű megcsinálom a dantentát s fogom halalani a muzsikaszót, akármilyen messzirű. (Amíg beszél, folyton dolgozik.) A katulyára meg ráírom ténával, hogy London, meg Berlin, meg Budapest, meg Zuruk, ahogy a tekintetes úréknál láttam. De az én rádióm még jobb lesz, mert én oda írom a falunak nevű is így: Szilágyszeg. Aztán akkó elbűjhat mellette a tekintetes úré. (Feláll, a drótot odaköti a kerítéshez.) Igy la! Ezzel bé is fejeztem. Még keresek egy gombot az idesanyám katulyájában s azt oda ragasztom, hogy legyen mit nyomintgatni, ha azt akarom, hogy szólják. Futok is mán. (Indul be a házba, de előbb megáll és igazit valamit a „rádión“.)

II. JELENET.

SANYI, PALI (jönnek az utca felől. Csinos úri gyerekek): Szervusz Andris!

SANYI: Mit csinálsz?

ANDRIS: Jaj, eszem a lelkeket, be jó, hogy bévetődtek, legalább meglátják a rádiójomat. (Bűszkén.) Met asztat gyártottam. Csak eppeg a gomb hibádzik, hogy megszólaljon. Tegyek csak le magukat itt nálunk. Én is ehejt itt vagyok, csak befutok a gombért. Asztán hallanak majd csudát Palika: megszólal a rádióm. De mán itt se vagyok. (Beszalad.)

SANYI (utáná kiált): De siess ám Andris, mert nem várunk meg, ha soká maradsz.

III. JELENET.

PALI (csodálkozva): Miért mondtad, hogy nem várjuk meg, hiszen játszani jöttünk. Én úgy sem megyek ám még haza! Édesanya azt mondta, hogy 6 óráig maradhatunk.

SANYI: Jó, jó, te csacsi! Nem is megyünk még haza, mert nagyszerű tréfát csinálunk. Figyelj csak ide! Andris szentűl hiszi, hogy ez a bolondos rádió megszólal. Hát szólaljon is meg! Mi ketten leszűnk, akik megszólaltatjuk. (Hallkan magyaráz.) Bebűjunk az asztal alá és majd

elváltóztatott hangon énekelűnk, szavalunk, meg beszélűnk. (Lelkesedve.) Hát mondd öcskös, nem nagyszerű ötlet? Aztán ha Andris észre veszi, jót nevetűnk rajta s neki megmagyarázzuk, hogy skatulyából meg madzagokból nem lehet rádiót csinálni.

PALI (örömmel): Hogy te milyen ügyes fiű vagy Sanyi! Persze, hogy bebűjunk az asztal alá. De siessűnk, mert minden percben kijöhet a barátunk s akkor nem sikerűl a tréfánk. (Mindketten bebűjnak a földig érű terítű alá. A szín egy pillanatig üres.)

IV. JELENET.

(Andris, kézen fogva Marikát.)

ANDRIS: Gyere Marika, most te is úri kisasszon leszel. Ide ülsz a kis úrfiakkal az én rádiójóm mellé és varrod aszt a hogyishijjájkot.

MARIKA: De én nem tudok varrni Andris. Még nem tanultuk az óvódában.

ANDRIS: Ó, be számár vagy lellem! Nem is kell varrni. Asziszed, hogy a jedző kisasszon varr? Igen a csudát! A multkor láttam, hogy úgy csinált (leűl egy székre az asztal mellett, kezével úgy tesz, mintha varrna, majd szemét az ég felé forgatja, sóhajt, lehunyja a szemét.) Igy látod? Oszteg énekel hozzá, éppeg úgy, mint a rádiój. (Énekel vékony, de tiszta hangon, ismét az előbbi arc-játék.) Az éhé-let úhűgyis tova száháll, a si-hír magába záhár!

MARIKA (kacagásra álló szájjal): Menny mán te Andris, be bolondos vagy! Ippeg úgy teszel, mint a szegény kendermagos tyűkunk, amikor az a gonosz szomszéd Jani megvágta egy kűvel. A kendermagos is ippeg úgy peslogatott a szömivel, oszt úgy karicsált kűnyában, mint a jedző kisasszonyát mondog, pedig a nem hallgatott rádiójót. De inkább azt beszéld te, hol vannak Palikák? Nem látom sehol űket, pedig a házban aszontad, hogy itt vannak.

ANDRIS: Itt is vűtak, de aszonták siessek, mert nem sokáig űlhetnek. De, amíg benn megke-
restem az édes pápaszemjét, meg ezt a gombot, amit most ide ragasztok (oda is ragasztja), addig elmentek. No, nem baj, majd visszajönek. (Igazgat a „rádión“.)

MARIKA (leűl a székre, a varrását nézegeti, befűz a tűbe.) Jaj te Andris, vajjon fog szólani? Bár mán dalolnák azt, „Likas a kalapom teteje“.

ANDRIS: Akkó Budapestre ragasztom a gombot. Na, ott is van. Most csak nyomni kű, osztég szól.

SANYI (hirtelen megszólal recsegűs hangon): Hallű, itt rádiò Budapest I. és a közvetítű

állomás. Híres művésziünk Török Boldizsár magyar nótát énekel, teljes figyelmet kérünk.

ANDRIS, MARIKA (*tátott szájjal*): Szól, szól!

PALI (*vastagított hangon*): Likas a kalapom teteje, stb. . . (*végig énekl.*)

MARIKA (*vele dalol*).

ANDRIS (*kiáll a középre és táncol*): Tyúha! Örömben a kéményig ugrok. (*Az ének elvégződik. Andris odamegy, a gombot nyomogatja.*) No még egyet Boldizsár úr! Asztat, hogy: Le az uccán, le végetes végig!

PALI (*tölcsért csinálva tenyeréből*): Halló kérem, következő nótánk: Le az uccán, levégetes végig. Énekl. Gégés Jucika művésznő.

ANDRIS (*ugrik egy nagyot*): Az árgyélusát neki, ezt jól eltanálták. Eszem annak a Gégésnek a jó gégéjét. No, csak fujja lelkem!

SANYI (*vékonyan*): Le az uccán, levégetes végig. . . stb.

ANDRIS (*pattogtat az ujjával*).

MARIKA: Jaj te Andris, be vékon hangja hangja van annak a kisasszonnak. Ejsze bé tudnám fűzni ebbe a túbé cerna helyett. Nagyon sován lehet szegén, hogy csak ilyen vékonyan gyűn ki a hang a torkán.

ANDRIS: A lehet, de táncolni fáinul lehet rá rá. No várj, most ráragasztom a gombot a mi falunkra. Így ni: Szi-lágy-szeg. Lám errül mit hallunk?

SANYI: Halló rádió Szilágyszeg! Helyi híreket közlünk. Községünk ifjú lakója Ostoros Andris, IV. osztályos tanuló, olyan rádiót állított fel, mely jobb a világ összes rádióinál, mert leadó állomás nélkül felveszi és továbbítja a híreket. Az ifju feltaláló felülmúlja Marconit.

ANDRIS: Hallod Marika, ez rólam szól, híres ember lettem. (*A mellére üt.*) Csak a nem tesszik, hogy a Makarónit is emlegeti. Hát persze, hogy felül múlom a Makarónit. Tudod te, hogy mi az a makaróni? Olyan tészta, mint a giliszta, csak belül üres. Hát nézz rám, olyan cingár vagyok én, mint egy szál makaróni?

MARIKA: Persze! kiáccsál belé Andriska, hogy nem vagy te belül üres, ha úgy is nézel ki!

PALI: Halló, halló! További hírek. A szilágyszegi bíró kakasa világgá futott, mert halotta, hogy azt dobolta a kisbíró: nincs többé szemétdomb az udvarok közepén. Más. Kis Kaszáék Riska tehenének két fejű borja született az éjszaka.

ANDRIS (*felugrik, megrázza Marikát*): Hallod Marika, hallod?! Gyere, fussunk, nézzük meg! Gyere.

MARIKA (*a rázásra kiejti a kezéből a tüt*): Jaj, jaj, Andris, mit csináltál? Elveszett az édesanyám egyetlen tije. Pedig aszonta ne kerüjnek a szeme elé tú nélkül. Amíg meg nem keressük egy

lépést sem megyek kétféjű bornyút nézni. (*Lehajol, keresi.*) Jaj, nem találok. (*Sírva.*)

ANDRIS (*is keresi*): Nézzük meg az asztal alatt is, biztosan ott lesz. Aztán fussunk csudát látni.

MARIKA (*felemeli az abroszt, majd sikoltva felugrik*): Jaj, Valami mozog az asztal aiatt.

ANDRIS: Ugyan, mi mozogna? Semmi! (*Felemeli a közönség felől az abroszt.*) Tyú. Sanyi, Pali! Hát maguk itt vadnak?

SANYI, PALI (*kibújnak, nevetve ölelgetik Andrist*): Mi voltunk a rádiósok, mert másképpen nem szólt volna.

SANYI: Ugy-e nem baragszol a jó tréfáért?

ANDRIS: Hát — nem. Legalább nem macadok az egész világ előtt Makaróni.

Marika: De most keressük meg a tümet, maguk miatt vészett el.

PALI: Itt a tú! és most menjünk uzsonnázni — (*nevetve*) egy kis igazi rádiót hallgatni. (*Mind elmennek.*)

Függöny.

Az „Új cimborá” jóbarátai.

Ezt a kedves fenti nénit mi mutatjuk be nektek, azért, hogy ismerjétek meg. Sok ilyen nemesszívű pártfogóra lenne szüksége az Új Cimborának, akkor sohse lenne gondja, aggodalma a szerkesztőnéinek emiatt a kis ujság miatt.

Özv. Lévay Lajosné Filep Sárika a neve a fenti kedves néninek. Mi magunk között már csak Sárika néninek hívjuk. Kezdetől fogva ott volt a támogatók között, a kis lap mellett s ott van ma is, ahol tenni kell érte, ahol szólni kell a lap érdekében. Anyagi áldozattól sem riad vissza, s bizonytalán épp oly szívesen és szeretettel áll mellettünk a jövőben is, mint eddig.

Gondoljatok azért ti is szeretettel kis cimborák erre a nemesszívű, kedves nénire.

Varsó alapítása.

(Régi lengyel legenda.)

Most, hogy az újságok a német-lengyel háborúval kapcsolatban a szép lengyel főváros: Varsó elestéről írnak, egy kis, rövid mesét írunk nektek erről a háború előtt oly szép, modern országfővárosról.

* * *

Varsó, ahogy a lengyelek írják: Warszawa (olvasd: Varsava), nem volt mindig ilyen csodálatosan szép, nagy város, mint most, nem volt benne annyi ház s nem lakott benne annyi ember. A lengyel nép szívós akaratú, szorgalmas törekvése, munkája tette olyan naggyá.

Egy régi legenda így meséli el Varsó alapítását:

Sok-sok évvel ezelőtt, ott, ahol most a lengyel főváros régi városrésze található, áthatolhatatlan, sűrű erdőségek terültek el. Egy alkalommal a király fia vadászni indult az erdőbe. S hogy, hogy nem, eltávolodott a többiektől s közben eltévesztette az útát. Ment, ment a rengeteg erdőben előre, míg a fák szét nem váltak s egy hatalmas folyót nem pillantott meg. Ez volt a Visztula. A folyóparton kis kunyhót vett észre. Gondolta, már lesz, ami lesz, ő oda bemegy. Hát amint belép a kis szobácskába, két síró-rívó gyermeket pillant meg egy asszony karjaiban.

Epp azelőtt való nap születtek. Az egyik fiú volt, a másik leányka. A királyfi megörvendett. Úgy vette az esetet, a látványt, mint jó jelt. Kérdősködött azután az anyától, hogy hívják a férjét? mivel foglalkozik? Az éppen a folyón volt és halászott. Azt is megkérdezte, van-e már koma, aki a gyermekeket megkeresztelje?

— Nincs még, — szomorkodott az asszony, — nagyon messze laknak ide a legközelebbi szomszédok is.

— No, majd megkereszteltem én őket. Izsák én a keresztapjuk, — mondta a királyfi. S szavának állt. Ő lett a szegény emberek komája. A kereszttségben a fiú Vars, a leányka Sava nevet kapott. És azután is segítette sok minden jóval a királyfi a derék családot s keresztgyermekait többször is meglátogatta.

A királyfi látogatásai messze környéken híressé tették a szegény embert. Sok kíváncsi jött meglátogatni a szerencsés házaspárt. S mivel gazdag, szép helyre találtak, nem is mentek tovább, ott letelepedtek. Ilven módon a régi kunyhó körül újabb és újabb lakóhelyek épültek, később már díszes kőházak is. S a helyet a két gyermekre való tekintettel, a királyfi iránti tiszteletből: Varsava, ahogy lengyelül írják: Warszavának nevezték el.

Esznerantóból fordította:
T. Ferenczy L. Marcella.

Uj évkezdet — uj feladatok.

Most, hogy a hosszú pihenés után ismét munkahelyetekre állottatok, kis cimborák, a toll is jobban fog a kezetekbe állani.

Szeretnénk látni, mennyit gyarapodtatok nem csak testiekben, hanem szellemiekben is. Ezért kitűzzük a következő feladatokat: Irjátok meg:

1. A nyár emlékeinek a beszámolóját „Szünidei élményeim“ cím alatt. Ezt mindenkorú kis cimborá számára kitűzzük feladatul.

2. A kertészkedők „Virágos kertem“ cím alatt számoljanak be kertészkedésükről. Milyen virágokat, vagy növényeket ápoltak? Milyen volt ezeknek a színe? A magva? Mi volt a virágok természete? S hogy gondozták növénykéiket?

Ezt a kisebb cimborák számára tűzzük ki feladatul.

3. „Milyen könyveket olvastam eddig“ cím alatt írjátok meg, milyen könyveket olvastatok eddig s kiknek a munkái tetszettek legjobban? Ezt a nagyobb cimborák részére tűzzük ki. Röviden az illető könyvek tartalmát is megírhatjátok.

4. Kitűzünk egy szóképző rejtvényt — hasonlót a „Kolozsvár“ című szóképző rejtvényhez. Az új szóképző rejtvény kulcsszava: Benedek Elek. Ebből a névből kell új szavakat képezni. Az újonnan belépett kis cimboráknak megmagyarázzuk, hogy csak olyan szavakat képezzenek, amelynek betűi a feladott szóban benne vannak. Pl. ne, de, Kede stb. Az új szóképző rejtvény megfejtésében minden kis cimborá részt vehet.

A fenti feladatokat elég egy nagyobb füzet oldalnyi terjedelmében is megírni.

Még mindig nagyon sokan vannak, akik nem küldték be bemutatkozójukat. Ezeknek levelét fényképpel, vagy anélkül várjuk.

A rejtvény megfejtési határideje nov. 1-ig; az írásbeli feladatoké dec. 1-ig.

Szerkesztő néni.

À Monte Pornón.

Régi, 1916-ból való vers az, amit itt alant nagyobb olvasóinknak közlünk.

A Monte Pornón vad vihar dúl,
Golyó füttyül, süvít a szél.

Fenyőlombok beszédbe fognak,

S úgy érzem, míg kívül susognak,

Hoqu mind Csíkországról beszél...

A földből láng csap..., szikla robban.

Acél sikong a szirt falon.

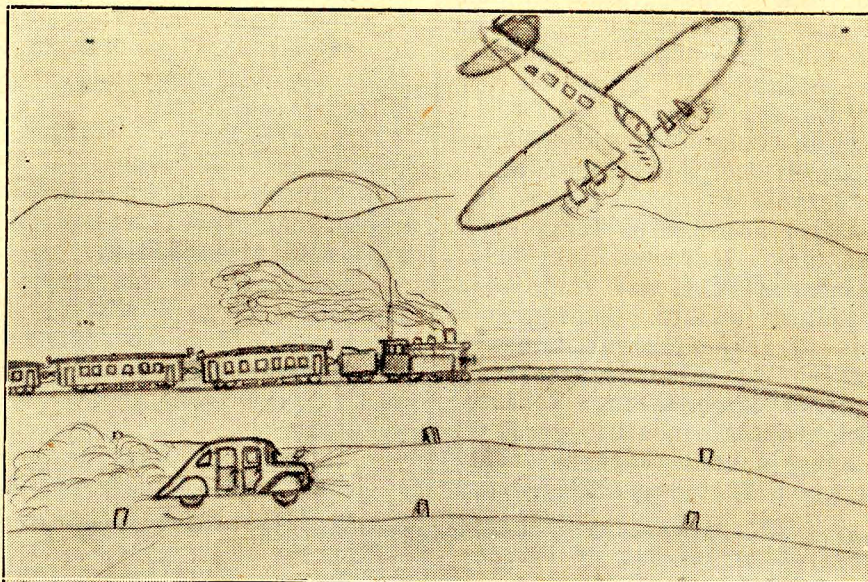
A Monte Pornón bűg a gránát

S én azt érzem csak: hív a Bánát,

S a Hargitáról álmodom...

Pásztor Géza.

Ahogy kis munkatársaink dolgoznak.

Bérczes István III. g. ot. rajza (Budapest.)

Gépek versenye földön s a levegőben. — Olvasóinkat, különösen a fiukat erősen foglalkoztatják a gépek, az autó, a vonat, a repülőgép. A fenti kép nagyszerűen mutatja a kor gyermekeinek, különösen a fiuknak általános érdeklődését a gégek iránt.

Beszámoló.

Kedves Marcella néni!

Mikor Marcella néni elment tőlünk, megígértem, hogy megírom a brassói kirándulások beszámolóját, hogy a többi kis cimborák is olvassák, hogy milyen felejthetetlen napokat töltöttek a nyári nagy körút alatt a brassói kis cimborák a Szerkesztő néni társaságában.

Az első kirándulásra július 10-én reggel kilenc órakor indultunk a mi udvarunkról. Tizenhét kis cimborá, a Szerkesztő néni, Jóska bácsi, Márta nővérem, az Új Cimborá munkatársa és a másik nővérem, Judit. Gyönyörű napsütéses júliusi reggel volt. A Cenk oldalában levő Rakodóba mentünk. Útközben még beszóltunk egy kedves kis cimboránkhöz, aki megígérte, hogy szüleivel utánunk jön. Aztán dalolva, jókedvűen sétáltunk végig a csodálatosan szép Rakodó sétányon. Mire kiértünk, az elkésett kis cimborát szüleivel ott találtuk. Jóízű tízórai után megtanított bennünket Jóska bácsi, a rejtvény rovat vezetője kórusba énekelni. Az egész erdő visszhangzott a „Csebogár, csebogár, Sári ne dobálj“, „János bácsi, János bácsi, keljen fel“ s az „Ébredj és kelj fel gyorsan“ című daloktól. Az olvasási és szavaló versenyen minden kis cimborá kitétt magáért. Az

olvasási verseny győztese a IV. el. ot. Erdélyi Ilonka és a szavaló verseny győztese a 4 éves Bakó Béla lett. Szép könyveket kaptak. A verseny után, hogy jobban essék az ebéd, egyet játszottunk. Ebéd után Marcella néni mesét mondott. Majd nagyszerű énekkel és pompás játékkal eltelt a délután. Mikor a nap lebukott a Cenk mögött, dalolva, jókedvűen indultunk haza. Az első brassói kirándulás olyan nagyszerűen sikerült, hogy a kis cimborák s a szülők kérésére meg kellett ismételn.

A másik kirándulást július 16-án, vasárnap rendeztük a Noába.

A kis cimborákon, Marcella néni és Jóska bácsin kívül ott voltak az Új Cimborá brassói munkatársai, Dr. Fábián Ervinné, Balla Ilona, Nemes Nagy Mártha és számos érdeklődő szülő. A hangulat mindvégig vidám és kellemes volt. Az olvasási versenyt Bálint Vladimír I. g. ot. nyerte, a szavalóversenyt a Gráf-gyerekek nyerték. Énekelünk: Erdélyi Ilonka, Bálint V., Gábor István és én. Sokat játszottunk, virágot szedtünk és napnyugtával hazafelé indultunk.

A harmadik kirándulást a Hosszúfaiu végén lévő gyönyörű Garsin-völgyben tartottuk meg. A brassói kis cimborákat egészen megbabonázta a két brassói kirándulás. Mind csak arról beszéltek, milyen kár, hogy nem

lesz több kirándulás az idén. Volt öröm, mikor megtudták, hogy lesz még egy a Türkös, Csernátfalú, Bácsfalú és hosszúfalusi kis cimborák részére. Összebeszéltek, hogy ők, a brassói cimborák is elmennek vendégként a garesinvölgyi kirándulásra. Úgy is lett. Július 21-én indultunk el Brassóból. Én vezetem őket, mivel én voltam köztük a legnagyobb. A megbeszélte helyen találkoztunk a hosszúfalusi szépszámu és igazán kedves társasággal. Gyönyörű napsugaras reggel volt. Ahogy megérkeztünk, Marcella néni felolvasta a napi programot és azt minden jelentkezőnek be kellett tartani. A program a következő volt: 1. Pihenés és uzsonna. 2. olvasási verseny, melyet Jakab Anna III. g. ot. és Sanek Boriska nyertek meg. 3. Labirintus-játék és cica fogd meg az egeret. 4. Jóska bácsi vezetése mellett kórusba énekelünk. 5. 1—2-ig ebéd, 2—1/23-ig szabadfoglal-

kozás, pihenés, fürdés. 6. Délután szavalóverseny, hol a bizottság Bálint Erzsike IV. el. ot. és Biró Zoli II. g. ot. tartotta a legügyesebbeknek. 7. Majd az én énekszámom következett. 8. Uzsonna. 9. Fényképezés és játék. A lenyugvó nap sugaraival együtt mi is hazaindultunk.

A garesinvölgyi kirándulásnak két igen kedves külföldi vendége is volt, két finnországi fiatal evangélikus lelkész. A finnek jól tudtak magyarul is és így velünk együtt magyar nótákat énekeltek.

Sok szeretettel és köszönettel gondolunk Marcella néniére, ki nekünk ilyen felejthetetlenül szép, örömeiben gazdag napokat szerzett. Igérjük, hogy mindég barátai maradunk az Új Cimborának, mert ő is örök barátunk nekünk.

Brassó, 1939. aug. 18-án.

Kezét csókolja: *Nemes Nagy Éva* IV. g. ot.

Ahogy kis cimboráink írnak...

Bemutakozó.

Egy kedves kis szatmári cimboránk mutatkozik be a fenti matrózruhas képen. A neve: Biró Zsóka. Az ottani zárdába jár. Az Új Cimborának hűséges, kedves olvasója. S rátok, többi kis cimborákra is szeretettel gondol.

Kedves kis Cimborák!

Bemutatom én is magam előttetek. Én a nyár folyamán lettem olvasója az Új Cimborának, mondhatom nektek, hogy nagyon megszerettem. Mutatkozzatok be ti is, küldjétek

be fényképeteket, mert így ismerjük csak meg egymást igazában.

Szeretettel köszönt benneteket:

Simon Ida.

Kedves Marcella néni!

Kedves kis cimborák!

Tudom, hogy az illendőség úgy hozza magával, hogy egymásnak bemutatkozzunk. Elküldöm hát én is a bemutatkozó leveletem.

Nevem Vajda Veronka, Gyergyószentmiklóson lakunk. Csak a nyáron, amikor a szerkesztő néni itt lent járt Gyergyóban, léptem be közétek, de máris megszerettem ezt a kis lapot. Legjobban szeretem a rejtvényeket, amelyeket testvéremmel együtt fejték meg. Testvéremet Julikának hívják, 12 éves és Kolozsváron jár iskolába. Ha majd megkezdődik az iskolai év, Marcella nénit is fel fogja keresni.

Kezeit csókolja és a kis cimborákat üdvözli:

Vajda Veronka IV. el. ot.
és *Julika* II. g. ot.

Egy hűséges veterán kis cimboránk levele.

Kedves Szerkesztő néni!

A tanulás annyira elfoglalt az elmúlt évben, hogy nem tudtam hírt sem adni magamról. Ahogy a szabadságot kaptuk, akkor meg hirtelen beteg lettem és ez akadályozott meg a levélírásban. Most már hála Istennek jobban vagyok. A legutóbbi számban megjelent számrejtvényt megfejtettem. Küldöm is be.

Az Új Cimborá ma is a legkedvesebb barátom.

Kezeit csókolja: *Adám Kató* III. g. ot.

Tanácsok a gyermekek részére.

Üzenem nektek, kedves kis olvasóim, hogy most már itthon vagyok, s ismét a szerkesztőségből intézem a dolgokat. A nyár folyamán megismert kis cimboráknak várom a bemutatkozó leveleit, s rejtvényfejtéseit, s az összesektől várom a nyári beszámoló beküldését. A kolozsvári kis cimboráknak a szombat délutáni fogadó napokat ezután ismét megtartjuk.

*

Szabadi Babuka és Öcsike Bukarest. Leveledet már akkor kaptam meg, amikor a lap szerkesztői üzenetei készen voltak. Ezért nem kaptatok az új levelekre választ. Marosvásárhelyen remekül telt az időtök. A születésnapodat azonban már Bukarestben ünnepelted Babuka. Tizenegy éves vagy. Nő, Isten éltesen és tartson meg továbbra is Babukám. — Öcsike a rajzod nagyon tetszett nekem. A kedves Jolán néni képét rajzoltad és festetted meg. A toborzásban mindketten kitüntettétek magatokat. Toborozzatok csak továbbra is. Ott maradtok-e télire Bukarestben? — *Baktay Béla I. g. ot. Gyergyószentmiklós.* Bemutatkozó leveled örömmel vettem a fényképpel együtt. A nyáron toborzott új olvasók közé tartozol s bemutatkozó leveledből azt látom, hogy tudod jól, hogy mi az ujonnan belépő kis cimborák kötelessége: el kell küldeni elsősorban a bemutatkozó levelet. A kis lapot nagyon megszeretted. Küldöd a megfejtést is. — *Daday Ádám Semesnye.* Egy kis cimboránk, akit sem árvíz, sem tűz, sem más veszedelem meg nem rendít. Épp olyan szorgalommal, kitartással tanul, mint eddig s kis ujságját, az Új Cimborát is épp olyan örömmel várja, mint eddig. Meg nem restülne a rejtvényfejtésben. Az ilyen gyermekre számítani, építeni lehet.

Szmeták Adélka II. el. oszt. tanuló. Most lettél te is csak a nyáron kis cimboránk, de már is lefőzted azokat, akik már régebben járatták ezt a kis ujságot, de még máig sem mutatkoztak be. Falun laktok s bizony sokszor unnád magad, ha nem lenne egy ily hűséges, jó barátod, mint az Új Cimborá. Irj ezután is Adélkám. — *Daday Zsolt IV. el. ot.* A Dezső bácsinak írt levelet már én vettem át. Am azért Dezső bácsi is tud róla, hogy írtál. A lapot a régi címre irányítjuk ismét. Szép, rendes leveled nem is kézzel, hanem írógéppel írtad s nem csak megfejtést, hanem új rejtvényt is küldtél be. Ádám rajzban küldte el a nyári élményeit. Tőled is várjuk — legalább levélben. — *Gálffy Gábor Erdőszentgyörgy.* Az aug. 15-iki szám megfejtését

küldöd. Amint látom, a megfejtésed jó is. Így a sorsoláson részt vesz. Az idén hova kerülsz gimnáziumba? — *Bálint Erzsébet IV. el. ot.* Az aug. 15-iki szám rejtvényeit te is megfejtetted, még pedig jó eredménnyel. A nyáron léptél be az olvasók közé. A felejtetetlenül szép garcsinvölgyi kirándulásod te is ott voltál, s a versenyen egy szép könyvet nyertél. Téged Sanek Borecsika toborzott be. Am lássuk, Erzsike, te kit fogsz majd beborozni?

Kraft Béla Csikszentsimon. Szalárdon töltötted a szünidőt a nagymamánál. A toborzó pályázaton te is szeretnél résztvenni. No csak rajta. Az ősszel a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó kollégiumba fogsz járni. A rejtvényeket megfejtetted és be is küldted. Irj máskor is Kraft Béla.

Könczey Éva 6 éves Sepsiszentgyörgy. Mivel nem tudsz még írni, levél helyett, fényképet küldesz bemutatkozóul. Székely szöttesbe vagy lefényképezve. Bizony akárki akarmit is mond, kisleányoknak nagyon jól áll a szöttesviselet.

Simon Ida Brassó. Édesanyukád csak most rendelte meg neked az Új Cimborát. Majd írd meg, hogy mit szeretsz olvasni benne legjobban.

Keresztessy Irén. Beküldted te is az Árpád vezéres megfejtést. Még eddig nem írtál nekem, s így mivel helységnevet, dátumot nem írtál a levélre, el sem tudom gondolni drágám, hogy hova válaszoljak. No majd írd meg ezt nekem.

Radványi Józsi III. g. ot. A „Kolozsvár“ c. szóképző rejtvényvel nagy érdeklődéssel foglalkoztál. De megis van az eredménye, összesen 222 szót képeztél abból az egy szóból. A rejtvényrovat vezetője áttanulmányozza majd, hogy jók és helyesek-e a szavak!

Csiky Sándor. A jutalomkönyvet, amit a rejtvényfejtésért nyertél, megkaptad, el is olvastad azóta. Küldöd az új megfejtéseket is.

Móra Levente Hidalmás. Be kedves volt levélkéd Leventém, te magad írtad, minden segítség nélkül. Am nagyon régen megírhattad ezt a levelet, lehet egy fél éve is. Most csak arra vagyok kíváncsi, hogy hol kóborolt, kalandozott ez a levél. Szeretnél minél hamarabb Kolozsvárra kerülni, hogy Jóska bácsi tanítson meg rajzolni.

Elekes Éva Mária II. g. ot. Csikszereda. Leveledet, Alvincre küldték utánam. Szerencse az, hogy közben találkoztam veled Csikszeredában. „Kolozsvár“ szóból eddig te képezted a legtöbb szót.

Molnár Margit Egerbegy. Nagy színielőadást rendeztetek az ottani játék-színben. Volt színdarab, szavalás és ének, mind az Új Cimborából. A közönség meg is tapsolta a szereplőket.

FEJTŐRŐ.

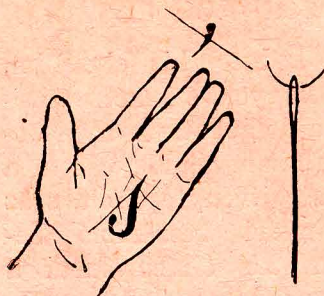
Vezeti: Jóska bácsi.

Képrejtvény.

Beküldte: Balogh Ildiko, Valeni.

(A megfejtők neveit a jövő számban közölni fogjuk.)

Lz r

ü = ö $\frac{n}{e}$ i

A „Kolozsvár“ című szóképző-rejtvény megfejtése.

A június 15-iki számban tettük közzé a „Kolozsvár“ című szóképző-rejtvényt. Kiváncsiak voltunk rá, hogy vajjon olvasgatjátok-e a „Hogy írjuk“ rovatot? Mert aki ezt a rovatot mindig elolvassa, lassan megismeri anyanyelvünk egész szókincs-gyűjteményét. Az aztán egy szóból, ha kell, akár száz új szót is tud képezni. Nos, elárulom nektek, kis cimborák, hogy ez a rejtvény volt az ellenőrzője annak, hogy a „Hogy írjuk“ rovatot hányan és kik szokták elolvasni. Azok foglalkoztak is a megfejtéssel s nagyszerűen is ment nekik az új szavak képzése. Ám bezeg megakadtak azok, akik nem olvassák a „Hogy írjuk“ rovatot. Meg sem tudták kezdeni a munkát, mert nem tudták, hogy lehet ebből az egy szóból: Kolozsvár, ötven, száz, kétszáz, vagy még több új szót is képezni.

Nos, itt alant meg fogjátok látni, hogy dolgoztak azok, akik a „Hogy írjuk“ rovat szavait elolvassák és meg is jegyzik magukat.

A rejtvénymegfejtésben a következők vettek részt: Kraft Béla Szalárd, 23 szó; Gálffy Gábor Székelykeresztúr, 31 szó; Friedmann Elza Kolozsvár, 42 szó; Kemenes Géza Brassó, 42 szó; Szabó Márton Szatmár, 53 szó; Kleinfeld László Nagyvárad, 91 szó; Duha Géza Temesvár, 219 szó; Szmolinszky Ágnes Arad, 201 szó; Jóó Lili Kolozsvár, 220 szó; Radványi József Kolozsvár, 222 szó; Elekes Éva Csíkszereda, 303 szó.

Tehát, amint látszik, a legtöbb szót Elekes Éva II. g. ot. képezte, utána Radványi József, Jóó Lili és Duha Géza gyűjtötték a legtöbb szót. Az első kettőnek le is közöljük a megfejtését, hogy lássátok, hogyan kell egy szóból sok más új szót képezni.

Elekes Éva megfejtése: a, az, Aral, avar, avas, alól, ara, alsó, akol, alak (valakire mondja: szemtelen alak), alak (ember), akár, alvó, aszal, alá, akar, aláz, alakos, aszaló, alázó, ár (szerszám), ár (a víz), ár (ára valaminek), ás, ász, áll (ige), áll (főnév),

ál (melléknév), állva, árva, ázó, állók, állva, ásó, ások (ige), ázva, árok, ászok, állás, állás (pálinka), álló, ásva, árkos, klor (mész), kár, kos, kas, kar (ének), kar (testrész), kosz, Kolozs, Kosa, Kora, Klára, kasza, kosár, kárász, korál, kása, kalász, kadal, karó, káros, kalóz, korsó, korzó, kavar, kaszál, kószál, koros, kovász, kóza, koszos, kazár (népfaj), kova, Kolozsvár, Karola, koszolva, kaszálló, kaszáló, karolva, ló, láz, lak, László, lóra, lakás, lovas, lovász, lakós, loval, lakk, lakó, laza, lázas, lóval, orr, óv, ok, ól, Oli (Olivér rövidítve), olasz, orosz, Oszló (főváros), oszló (melléknév), ollóz, olló, óvár, órás, óra, oroz (lop), oka, okos, okol, óráz, Ákos, okoz, ókor, olvas, oszol, orsó, óvás, ollózva, rá, ráz, róz, rozs, rák, Róza, Roska (tehén név), Sarló (ló név), Rákos (város), rákos (beteg), rázva, rakva, rázó, rózás, ravasz (a róka), ravasz (a puskanál), rózsa, rászáll, razol (borotva), róka, róvar, rakás, rolló (tészta), rolló (redőny), rákász, ráolvas, só, sor, sok, sál, sav, sáv, Sára, Sóvár (helység), Salló (név), soroz, sakál, salak, sóvár, savó, sáros, sároz, sarlós, sarkal (cipőt), sarkall (buzdít), sarok, sark (cipő), sark (déli), sokára, sorozva, száz, szó, szál, száll, szór, szarv, szól, szólok, szak, szálva, szólva, szállva, szóra (ige, múlt idő), szóról (szóra), szálló, szóró (fényszóró, szórva, szokol (pénz), szavak, szokva, szakál, szálka, Száva, szokás, szoló (ének), szoló (beszélő), szólva, vár (főnév), vár (ige), vak, vád, vas, Varsó, vasal, váza, vázol, varó, vakol, való, varrás, varázs, város, várás, valló, var (seb), varás (sebes), válás, vállas, vallás, vakar, vásár, válasz, való, válva, vál (ige), váll (főnév), Vákár, válaszol, vasaló, vakaró, varázsló, vasalok (ige), vásárol, vásárló, varázsol, zár (ige), zár (főnév), zárva, záró, zavar, zává (kilincs), zakó, Zola (név), Zala (vármegye), (Folytatjuk.)

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Colțesti.

Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.